

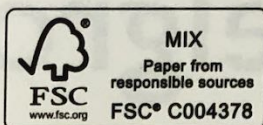
Els Pelgrom
Het levende hoofd

Met illustraties van Sylvia Weve

Deze uitgave kwam tot stand met medewerking van Van Grunsven Creative Management, zie ook www.vangrunsvencm.com

Tekst © 2022 Els Pelgrom
en uitgeverij Luitingh-Sijthoff bv, Amsterdam
Illustraties © 2022 Sylvia Weve
Alle rechten voorbehouden
Vormgeving steef liefding

ISBN 978 90 245 9727 7
ISBN 978 90 245 9729 1 (e-book)
ISBN 978 90 245 9816 8 (luisterboek)
NUR 283

www.lsamsterdam.nl/auteur/els-pelgrom
www.sylviaweve.com
www.lsamsterdam.nl
www.boekenwereld.com

Uitgeverij Luitingh-Sijthoff vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van dit boek is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Volg onze auteurs en boeken ook online.
Isamsterdam

Het lag stil op het kussen, met de ogen dicht. Een traan rolde langs zijn neus naar de hoek van zijn mond. Het likte de traan op met zijn tong en proefde het zout, en op datzelfde ogenblik hoorde het een vreemd geluid: *tjèk tjèk tjèk...* Het hoofd deed zijn ogen open en meteen zag het de gekko, die vanaf de muur naar hem zat te kijken. Zijn tongetje kwam naar buiten glippen en hij bleef maar naar het hoofd op het kussen gluren, tot hij opeens naar beneden kwam en op de boeken ging zitten die naast de lessenaar op het kastje bij het bed lagen.

‘Waarom lig je zo te snotteren?’ vroeg de gekko.

De neusvleugels van het hoofd trilden en er stroomden nu twee tranen over zijn wangen. ‘Ik droomde. Ik droomde van een man,’ zei het. ‘Ik droomde van een man op een paard. Met lang zwart haar. En witte veren erin.’

‘Leuke droom,’ zei de gekko, ‘maar waarom moet je daarom huilen?’ Even was hij stil, toen zei hij: ‘Je bent zelf wel, eh, nou ja, jij bent zelf wel een beetje...’

‘Kaal,’ zei het hoofd. ‘Ja, ik ben kaal. Ik heb helemaal niets.’

Het was weer een tijd stil in de kamer, tot de gekko zei: ‘Ik heb zelf ook geen sprietje haar, maar ja... ik ben een gekko. Ik maak daar geen punt van, maar als het voor jou zo belangrijk is... een beetje haar op je hoofd?’

‘Ik heb echt helemaal niets,’ zei het hoofd weer.

‘Ach ja,’ zei de gekko. ‘Ach ja. Sommigen van ons moeten met weinig tevreden zijn, maar op dat soort troost zit jij waarschijnlijk niet te wachten. Misschien zou ik je... Heel misschien zou ik je een beetje kunnen helpen. Ik moet erover nadenken.’ Hij was weer stil, en zei toen: ‘Maar nadenken

heeft meestal geen zin, heb ik gemerkt. Nou vooruit, bij wijze van proef dan, om te kijken of het lukt, want dit wordt de eerste keer... En geen vragen, hè? Of klachten achteraf. Jij een bos haar op je kale kop, als je zeker weet dat je niet verder kunt leven zonder. Zo zeggen ze dat toch? Ik weet niet, ik ken dat gevoel niet, al heb ik zelf geen haar. Voor mij... voor mij is het leven, nou ja, je snapt wel – het leven. Maar vooruit, als je zweert dat je het aan niemand verder vertelt en hierna nooit meer...' Weer was het een tijd stil, toen zei hij: 'Je mag dus één wens doen.'

'Een wens? Hoezo mag ik een wens doen?'

'Ja, je moet weten dat ik...' Even leek het of de gekko bloosde, maar dat doen gekko's niet. Wel draaide hij zich om, zodat hij met zijn staart naar het hoofd toe zat terwijl hij verder praatte. 'Het zit zo,' zei hij, 'ik zal het je dan maar vertellen – één keer in mijn leven mag ik een wens doen. En die wens zal worden vervuld. Hoe dat komt ga ik je niet uitleggen, dat is een heel verhaal, als ik daarover begin zijn we morgen nog niet klaar. En voor jou is het onbelangrijk. In elk geval: ik mag de wens ook weggeven.'

'Is dat echt waar?' riep het hoofd. 'Bedoel je... Net als in die oude verhalen, de mythen van de Grieken en de sprookjes uit het Oosten? En mag je die wens aan mij geven? Krijg ik dan wat ik wil? Als ik zou wensen, bijvoorbeeld, dat ik net zulk haar had als die man in mijn droom... Lang zwart haar?'

'Ja, daar komt het wel op neer, min of meer. Waarschijnlijk.'

'Hoezo, waarschijnlijk? Ja of nee?'

'Ho, zeg! Kalm aan een beetje. Jij hebt veel te veel gelezen, dat hoor ik al. Ik heb het nog nooit geprobeerd, moet je we-

ten. Ik heb altijd geaarzeld en getwijfeld, als het over mijzelf ging nog het meest. Dus dit wordt de eerste keer. En het is niet niks, hè, wat ik aan jou geef. Snap je het? Ik zou ook mezelf iets cadeau kunnen doen. Dus rustig aan, hè! Maar vooruit, ik ga het doen. Eerlijk gezegd wist ik toch al niet goed wat ik ermee moest. Met die malle wensen. En of het lukt is niet zeker.'

Ze waren allebei stil. Er leek een wolk van dreiging en opwindning in de kamer te hangen, een wolk zwaar van verwachting, hoop en wanhoop, van verdriet en twijfel.

'Hé, weet je zeker dat je niet iets anders wilt?' vroeg de gekko nog. 'Als je maar geen spijt krijgt later, want in jouw geval, dacht ik... Maar lang zwart haar...?' Hij voelde zich een beetje schuldig, de gekko, nu hij zijn experiment weggaf, te bang om er iets mee voor zichzelf te proberen.

'Dat wil ik het liefst,' zei het hoofd.

Weer was het stil en nog steeds gebeurde er niets. Tot het hoofd de stilte niet langer kon verdragen en vroeg: 'Wat moet ik doen? Moet ik iets doen?'

'Jij doet niks,' zei de gekko, 'laat alles maar aan mij over.'

Hij zat nog steeds met zijn staart naar het hoofd toe en trilde als een grasspriet in de wind. Hij ging het belangrijkste dat hij bezat wegschenken en nog wel aan iemand die hij niet eens zo heel goed kende. En weer twijfelde hij en hij vroeg zich af of hij niet op het punt stond een stommiteit te begaan.

Het hoofd gluurde even opzij naar de gekko, die woorden in een vreemde taal sprak. De gekko praatte zachtjes, zo'n beetje half mompelend klonk het, of zingend. Toen stak het diertje zijn staart in de lucht en bewoog hem drie keer in de rondte, waarna het zich omdraaide en met zijn bolle oogjes

strak naar het hoofd ging zitten kijken. Het hoofd zag hoe het keeltje van de gekko heftig klopte: *pa-boem, pa-boem...*

'GGGJJIE-IE-IE!!!' klonk het plotseling hard snerpend door de stille kamer, en op hetzelfde ogenblik voelde het hoofd dat er iets met hem gebeurde. De huid bovenop trok strak en overal voelde het prikken en steken, ook rondom, alsof er duizend naalden van binnen naar buiten werden gestoken... En dat kwam doordat er overal tegelijk haren door zijn huid naar buiten kwamen die razendsnel langer werden, langer en langer. En opeens hield het weer op.

Een hele tijd zeiden ze geen van beiden een woord.

De gekko was de eerste die sprak. 'Asjemenou!' zei hij.

'Wat zie je?' vroeg het hoofd.

'Prachtig lang zwart haar. Dat het zo goed zou lukken, had ik niet verwacht.' En de gekko dacht: als je er nu nog een verentooi bij had, zou ik zweren dat...

Maar wacht, wacht, wacht! O, hemeltje! Nee, nee, nee! Dit was niet de bedoeling!

Voor de tweede keer klonk het snerpende geluid door de kamer: 'GGGJJIE-IE-IE!!!'

En weer ging er een siddering door het hoofd. 'Wat gebeurt er?' riep het. 'Is er wat gebeurd? Hoe zie ik er nu uit?'

De gekko hield zijn kaken op elkaar. Woedend zat hij naar het hoofd te kijken en zei sissend: 'Drie witte veren! Drie witte veren op die kop van jou.' Hij beefde over heel zijn lijf, en zonder nog een woord te zeggen, klom hij langs de muur omhoog en verdween naar de verste hoek van de zoldering.

Het bleef een poos stil in de kamer. Het hoofd voelde zich uitgeput door wat hem was overkomen en lag roerloos razendsnel na te denken met zijn ogen dicht. Het denken ging over in dromen, over van alles en nog wat waarschijnlijk, want nu en dan speelde er een soort glimlach om zijn mond.

De gekko keerde terug naar zijn oude plek tegen de muur en keek vandaar naar het hoofd. Ook hij was hevig geschrokken, vooral toen voor de tweede keer dat geluid had geklonken. Hij had het allemaal gedaan zoals het moest. Dat van die veren had hij niet uitgesproken, alleen maar gedacht, omdat hij het zo onbegrijpelijk vond, die wens van het hoofd – mooi zwart haar wou het. Wie wenste er nou zoiets? Als je alles kon wensen wat je maar wilde? Lang zwart haar als van die man in de droom had het hoofd gevraagd, en daarom had hij aan die witte veren gedacht, maar niet met de bedoeling om nóg een wens weg te geven.

In elk geval – het was gelukt. Eindelijk had hij een wens gedaan – of twee, nou ja, niks meer aan te doen – en ze weggegeven. Aan een ander. De wensen die nog over waren – dat er meer waren had hij niet verteld – zou hij allemaal voor zichzelf gebruiken. Want hier trapte hij niet meer in. Hij was toch niet gek, zo weekhartig was hij anders niet, al begreep hij dat het een zielige figuur was die daar in dat bed lag. Hij was zelf tamelijk lui, maar je nooit eens kunnen bewegen, lekker op kleine bestjes jagen – dat moest verschrikkelijk zijn.

Hoe de gekko aan die wensen gekomen was, doet hier nu even niet ter zake. In elk geval was hij iemand die heel weinig vrienden had. Om heel eerlijk te zijn: hij had helemaal geen

vrienden, en daardoor kwam het dat hij plotsklaps besloten had één wens weg te geven aan de eerste de beste – en alleen bij wijze van proef. Aan iemand die wel graag aan zoiets meedeed, omdat hij dan niet zelf de eerste keer... Want je weet maar nooit. En het was gelukt, dat was het belangrijkste. Maar dit gaat me niet nog een keer gebeuren, dacht hij.

Het hoofd was weer in slaap gevallen. De gekko klom naar beneden, sprong op het kastje, schuifelde voor de lessenaar langs en zette voorzichtig een pootje op het kussen. Hij zette zijn tweede voorpoot ernaast. Aarzelend voelde hij aan het zwarte haar. Zacht als zijde was het. Nooit eerder had de gekko het hoofd zo nauwlettend bekeken, was hij er zo dichtbij geweest. Hij keek naar de donkerbruine huid, strak en glad, naar de zwarte wimpers, de oogleden, die heel fijn gegroefd waren en leken op door de zee aangespoelde schelpen. Zijn mond met de smalle, donkere lippen die even trilden, alsof het hoofd iets wilde zeggen in zijn slaap.

‘Sorry,’ zei het hoofd, en geschrokken sprong de gekko terug op het kastje en zat vandaar weer naar het hoofd te kijken. ‘Sorry,’ zei het hoofd nog een keer. ‘Duizend keer sorry.’ Het sloeg zijn ogen op en die twee donkere, glanzende ogen keken de gekko aan. Vol dankbaarheid keken ze hem aan, en vol van nog duizend dingen meer die het hoofd tegen de gekko zou willen zeggen en waar het de woorden niet voor kon vinden.

‘Ja, dat mag je wel zeggen: sorry!’ riep de gekko. ‘Je pikt er zomaar even een wens bij, zonder mij eerst iets te vragen of te zeggen. Je bent een grote egoïst, dat ben je. Want toevallig was die wens voor mij en niet voor jou.’ Nooit had de gekko op zo’n boze toon tegen wie dan ook gesproken en hij was ook

nog nooit in zijn hele leven zo kwaad en chagrijnig tegelijk geweest. Het overkwam hem ineens, en hij begreep er niets van. 'Nu weet ik niet hoeveel wensen ik nog overheb,' zei hij spijtig. 'Maar die er nog zijn, die zijn allemaal voor mij. Nooit van mijn leven ga ik ze weggeven. Als je dat maar weet.'

Het hoofd had zoiets als boosheid niet eerder meegemaakt en daardoor begreep het niet goed wat er met de gekko aan de hand was. Het had de gekko al vaker langs de muur zien schuifelen, maar het was niet gewend om met anderen te praten, behalve met zijn oma, Alsinha. Andere mensen of dieren had het nooit gezien. Zijn oma kwam hem elke avond welterusten zeggen. Dan kuste ze hem op beide wangen en trok de spreid glad tot aan zijn kin. Vroeg in de ochtend kwam ze ook. Ze ging dan op de stoel zitten en wachtte tot het zijn ogen opsloeg, sprenkelde enkele druppels water tussen zijn lippen – ze wist dat zijn mond droog werd gedurende de nacht – en waste zijn gezicht met een vochtige lap, zorgvuldig en voorzichtig. Meestal verdween ze dan weer, een beetje haastig, alsof ze nog veel te doen had. En in de middag was ze er weer. Soms bleef ze dan wel een paar uur. Ze hielp het met de boeken, ook las ze het voor, en het gebeurde wel dat ze urenlang met het hoofd zat te praten, over wat ze allebei gelezen hadden, of ze vertelde over dingen die buiten in de wereld gebeurden. Maar de laatste tijd, had het gemerkt, was zijn oma wat stil geworden. Ze was minder spraakzaam en leek in zichzelf gekeerd. Het hoofd vroeg zich af wat er met haar aan de hand kon zijn. Soms liet ze haar eigen hoofd op het bed rusten en bleef dan zo, voorovergebogen, zitten. Ze viel zelfs weleens in slaap terwijl ze daar zat.